

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Liberec

Inspekční zpráva

**Soukromá zvláštní a pomocná škola pro žáky s více vadami
ALVALÍDA, s. r. o.**

Hanychovská 743/3, 460 10 Liberec III.

Identifikátor školy: 600023451

Zřizovatel: Svatava Zemanová, Komenského 3/87, 460 01 Liberec I

Školský úřad Liberec, Masarykova tř. 18, 460 31 Liberec

Termín konání orientační inspekce: 14., 15. září 2000

Čj.	083 337/2000-4005
Signatura	oh4zu301

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Soukromá zvláštní a pomocná škola pro žáky s více vadami Alvalída, s. r. o sdružuje:

- zvláštní školu s kapacitou 6 žáků,
- pomocnou školu s kapacitou 6 žáků,
- školní družinu s kapacitou 12 žáků,
- SPC (speciálně pedagogické centrum) pro žáky s více vadami s kapacitou 100 žáků.

Školní budova je umístěna ve vile, obklopené velkou zahradou. Budova patří Magistrátu města Liberce - povolení k užívání stavby vyhotovil Stavební úřad v Liberci dne 27. 8. 1999.

Do školy vozí rodiče své děti z Liberce i okolních obcí (Mníšek, Oldřichov v Hájích, Chrastava).

Pro výchovně-vzdělávací činnost školy je využíváno první i druhé patro budovy. Imobilní žáci se přemísťují pomocí nově vybudované zvedací plošiny z poschodí do poschodí. Prostory jednotlivých tříd i rehabilitační místnosti jsou vybaveny vhodným nábytkem, koberci, rovněž tak cvičná kuchyně a hygienické zařízení jsou plně funkční - bezbariérový přístup V celé budově bylo v době inspekce čisto, teplo.

Přílehlá zahrada je využívána pro pracovní terapii, žákům školy (mobilním i imobilním) je v ní umožněn volný pohyb. Ti mají možnost v rámci pracovní terapie nakupovat i v blízkém obchodě.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Ve třídě zvláštní školy probíhá výuka podle Vzdělávacího programu zvláštní školy č.j.: 22 980/97- 22 a ve třídě pomocné školy podle Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy č.j.: 24 035/97 - 22. Učitelky rozpracovávají učivo po měsících a vždy hodnotí jeho splnění (co se jednotlivým žákům podařilo).

Ředitelka školy, která vyučuje v pomocné třídě, a paní učitelka ze třídy zvláštní školy splňují pouze podmínky pedagogické způsobilosti.

Sledovaná výchovně-vzdělávací činnost v průběhu inspekce byla zaměřena na posouzení přístupu vyučujících k žákům a na způsob vedení výchovně-vzdělávacího procesu.

Výuka v hodinách pomocné školy (věcné učení, čtení, počty, hudební výchova) a v hodinách zvláštní školy (český jazyk, matematika, výtvarná výchova v šestém, sedmém a osmém ročníku) byla vyučujícími vzorně připravena. Výukové cíle odpovídaly zvoleným vzdělávacím programům i aktuálnímu složení tříd. Nová učební látka navazovala na předcházející, vhodně zvolenými otázkami byli žáci motivováni a zapojováni do výuky. Přístup obou vyučujících k žákům, zvolené metody i různé formy předávání nových poznatků s používáním dostatečného množství názoru vytvářely dělné a příjemné ovzduší ve třídách. K tomu přispívalo zařazení relaxace i střídání poloh a změny pracovního místa - zejména ve třídě pomocné školy. Vyučovací čas byl plně využit podle momentálního zdravotního stavu žáků.

Mezipředmětové vztahy, aktualizace učiva (podzim - počasí - plody podzimu) byly využívány nenásilnou formou. Při řešení úkolů např. doplňování slabik, skládání vhodných obrázků, samostatné řešení příkladů, přepis i tvoření vět byli žáci upozorňováni na možná úskalí, vyučující jim pomáhali a při hodnocení nešetřili pochvalou. Komunikativní dovednosti žáků byly rozvíjeny při společném povídání i v individuálním přístupu učitelů. Žáci zvláštní školy předvedli část svého vystoupení z minulého školního roku.

Hodnocení kvality vzdělávání

Příprava a plánování výuky ve zvláštní i pomocné škole vychází z potřeb vybavit žáky vědomostmi, dovednostmi a návyky tak, aby se mohli v co největším rozsahu svých schopností zapojit do běžného života. Pro vlastní výchovnou a vzdělávací činnost jsou ve škole velmi dobré materiální podmínky. Přestože vyučující mají pouze pedagogickou způsobilost, jejich empatie i pracovní nasazení příznivě ovlivňují kvalitu výuky. Samostudiem odborné literatury a účastí na vzdělávacích akcích se snaží rozšiřovat své dosavadní zkušenosti v práci se zdravotně postiženými žáky. Organizace sledovaných hodin, použité formy a metody výuky byly přiměřené schopnostem žáků. Pokyny byly jasné, srozumitelné, učivo bylo podáváno věcně správně. Při hodnocení každého úspěchu žáka byly respektovány i jeho individuální dispozice. Vzájemná komunikace odpovídala mentálním schopnostem žáků.

Kvalitu vzdělávání hodnotí ČŠI v pomocné třídě jako příkladnou a ve třídě zvláštní školy jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka školy v koncepčních záměrech usiluje o vytvoření návazných pracovišť, které by se zabývaly komplexní péčí o děti a mládež od raného věku do dospělosti. Dále jim umožnit co největší osamostatnění v rámci možností daných handicapu.

Pro zohledňování specifických potřeb žáků je přizpůsobena délka hodin a volba vhodných vyučovacích metod. V rámci školního dne je zahrnuta rehabilitační péče, jsou zhotovovány individuální plány se zpětnou vazbou, probíhá spolupráce s odbornými lékaři a podle zájmu žáků jsou zřizovány zájmové kroužky.

Se vzdělávacími programy a koncepčními záměry školy byli seznámeni rodiče, zřizovatelka i Sdružení občanů při výchovném a vzdělávacím zařízení Alvalída. Všichni záměry zařízení podporují.

Oblast plánování hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

Organizování

Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy. Všichni pracovníci mají stanoveny náplně práce a jsou na ně delegovány příslušné pravomoce. Kompetence jsou jasně určeny. Dokumentace školy je přehledně vedena na předepsaných tiskopisech, pouze u katalogových listů je nutné přiložit opisy slovního hodnocení. Osobní data jsou uložena před zneužitím.

Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům. Rozvrh hodin, délka přestávek, časté střídání činností i poloh respektuje psychohygienu dne žáků.

Potřebné informace jsou dostupné - pracovníkům jsou předávány hlavně při denním setkávání před zahájením výuky a po ní, rodičům žáků jsou předávány denně při přebírání žáků i pomocí vzkazů a záznamů do notýsků, žákům samotným při bezprostředním denním styku.

Spolupráce s rodiči je důležitým prvkem ve výchovně-vzdělávacím procesu. Denní styk s rodiči při příchodu žáků do školy i při jejich předávání zpět rodičům umožňuje okamžité řešení situací, podání informace o úspěších či potřebách každého jednotlivého žáka. Mimo to jsou dvakrát ročně předávány informace na třídních schůzkách.

V minulém školním roce se žáci školy prezentovali na veřejnosti vystoupeními v mateřské škole, v ústavu sociální péče, v okresním úřadě i při vernisáži v oblastní galerii. V červenci se uskutečnil rehabilitační pobyt v Řecku.

Předložená výroční zpráva za školní rok 1999/2000 dává přehled o činnosti školy. Je zpracována podle pokynů školského úřadu, obsahuje základní charakteristiku školy, výsledky výchovy a vzdělávání, mimoškolní a volnočasové aktivity, personální údaje. Je doložena i výroční zprávou o hospodaření se zápisy o provedených kontrolách. K nahlédnutí je u ředitelky školy.

Pracovníci školy spolupracují s dalšími zařízeními a organizacemi :

- s mateřskou školou Srdíčko,
- s elokovaným pracovištěm zvláštní školy Frýdlant v Liberci,
- s pedagogickou fakultou Technické univerzity v Liberci - návštěvy studentů v zařízení,
- s ústavu sociální péče - zejména v projektu o chráněném bydlení,
- dále s psychologem, psychiatrem, dětským a rehabilitačním lékařem,
- s Magistrátem města Liberec, okresním úřadem, aj.

V oblasti organizování využívá vedení školy i podnětů orgánů státní správy a dalších partnerů. Rozhodnutí vydávaná ředitelkou školy jsou adresná a konkrétní.

ČŠI hodnotí tuto oblast jako příkladnou.

Vedení a motivování pracovníků

Všichni pracovníci školy vykazují vysoký stupeň empatie, taktu a schopnosti jednat s žáky i jejich rodiči. Pracují nad rámec povinností s cílem umožnit žákům co nejpřirozenější způsob začlenění do kolektivu zdravých spoluobčanů. Vedení školy jim umožňuje účast na akcích dotýkajících se problematiky zdravotně postižených dětí (možnosti vzdělávání dětí s Downovým syndromem, počítačové programy pro klienty s mentálním postižením, orofaciální dysfunkce ap.), podporuje zájem o studium speciální pedagogiky. Jednotliví pracovníci mají prostor pro vlastní iniciativu, kterou využívají i pro zpříjemnění prostředí k pobytu žáků ve škole. Stimulace pracovníků je na bázi morálního i hmotného ocenění. Kritéria hodnocení jsou známa.

Vedení a motivování pedagogických pracovníků školy hodnotí ČŠI jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Kontrola plnění plánovaných úkolů je vzhledem k velikosti školy každodenní. Ředitelka školy výsledky kontrolní činnosti projednává s pracovníky okamžitě nebo na pedagogických poradách. Hospitační činnost je omezena její vlastní výukou v pomocné třídě, přesto sleduje výchovně-vzdělávací činnost v různých částech hodin.

Systém a kvalitu kontrolních mechanismů v daných možnostech školy hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita řízení je hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Školní družina

Žáci pomocné a zvláštní školy mají možnost pobývat ve školní družině ráno od 6:30 hodin do počátku vyučování a po skončeném vyučování do 16:00 hodin. V době inspekce bylo k docházce přihlášeno šest dětí. Vychovatelka školní družiny nesplňuje podmínky pedagogické a odborné způsobilosti, ale svou dlouholetou praxí získala mnoho zkušeností v práci se zdravotně postiženými dětmi. Činnost se žáky je zaměřena na pracovní výchovu, rozvoj komunikativních dovedností a sebeobsluhu. Při hospitaci ve školní družině děti ukazovaly své dovednosti při práci na školní zahradě, imobilní se vydaly na nákup do blízké prodejny. Pochvala a radost z dosaženého cíle se zračily ve tvářích jednotlivců.

Ve vedení dokumentace školní družiny nebyly shledány nedostatky.

Činnost školní družiny je hodnocena jako velmi dobrá.

- Stravování

Během dne mají žáci zajištěn pitný režim. Obědy jsou do školy dováženy ze školní jídelny základní školy v Ještědské ulici v termoportech, v kuchyňce školy jsou rozdávány. Žáci stolují za přítomnosti svých učitelek ve třídách. Po skončeném obědě služba pomáhá zástupkyni s mytím a úklidem nádobí.

- Vedení školy spolu se Sdružením občanů mají zájem na zřízení rehabilitační třídy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 12. 1998 č.j.: 33 438/98-21,
- pedagogická dokumentace tříd - třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, individuální výchovně-vzdělávací plány jednotlivých žáků, charakteristiky žáků,
- dokumentace ředitelky školy - vnitřní řád, rozvrhy hodin, zápisy z pedagogických porad, podkladová dokumentace o počtu tříd, rozhodnutí ředitelky školy o zařazení dětí do zvláštní a pomocné školy, kniha úrazů, výroční zpráva za školní rok 1999/2000, personální dokumentace,
- dokumentace školní družiny - zápisové lístky a přehled výchovné činnosti.

ZÁVĚR

Pozitiva:

- klidná a přátelská atmosféra,
- příkladný individuální přístup k žákům,
- velmi dobrá spolupráce s rodiči,
- pozitivní přístup k problematice dalšího vzdělávání pracovníků.

Doporučení:

- zakládat opisy vysvědčení se slovním hodnocením,
- využívat analýzu výroční zprávy za uplynulý školní rok pro podklady nového plánování,
- usilovat o získání speciálního pedagoga.

Péče o jedince s vícečetným postižením vyžaduje týmovou spolupráci odborníků (pedagogů, pediatrů, psychologů, psychiatrů, sociálních pracovníků a odborných lékařů). Při rozhodování o způsobu výchovy a vzdělávání je nutno vycházet z přesně stanovené diagnózy, hloubky a rozsahu dvou či více postižení. K jejich výchově a vzdělání je nutno přistupovat velmi diferencovaně až individuálně. Toto se v soukromé zvláštní a pomocné škole pro děti s více vadami děje v plném rozsahu speciálně pedagogického přístupu a využívání zvláštních výchovných metod.

Práce všech zainteresovaných pracovníků vychází především ze snahy pomoci dětem vést alespoň zčásti soběstačný život.

Podmínky výuky jsou velmi dobré. Metody a formy používané při výchovně-vzdělávacím procesu, motivace učiva, objektivní hodnocení výkonu a respektování individuální dispozice žáků, i pozorovaná vzájemná důvěra byly v průběhu inspekce hodnoceny jako velmi dobré.

Plánování výchovně-vzdělávací činnosti, organizace chodu školy, vedení a motivování pracovníků i kontrolní mechanismy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

V průběhu orientační inspekce nebylo zjištěno neúčelné a neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Celkově hodnotí ČŠI činnost školy jako velmi dobrou.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Božena Vydrová	v. r.

V Jablonci nad Nisou dne 12. října 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. října 2000

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Zdeňka Navrátilová	v. r.

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-11-03	083 383/2000-4005
Zřizovatel	2000-11-03	083 384/2000-4005

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		bez připomínek